

Előterjesztés

---

a Közgyűlés

Budapest környezeti állapotát alapvetően meghatározta a 20. század iparosítási folyamata. A kommunista időszakban létesített ipari, vegyipari, nehézipari és raktározási tevékenységek jelentős része olyan környezethasználattal járt, amelynek hosszú távú következményeit nem vették kellő súllyal figyelembe. Az akkori gyakorlatban a környezetvédelmi szempontok háttérbe szorultak, a termelési érdekek elsőbbséget élveztek és a keletkező szennyezések jelentős része kezeletlenül maradt a talajban, a talajvízben vagy az épített környezetben.

A rendszerváltást követően ezen ipari területek egy része megszűnt, átalakult, esetleg magántulajdonba került. Számos esetben a felelősségi viszonyok elmosódtak, miközben a környezeti terhelés hatásai nem szűntek meg. A múlt ipari öröksége így nem lezárt fejezet, hanem napjainkban is fennálló környezeti és közegészségügyi kockázat, amely közvetlenül érinti a budapestiek életminőségét, biztonságérzetét és egészségét.

Az elmúlt évtizedekben több budapesti kerület is szembesült a korábbi ipari tevékenységek örökségével. A XX. kerületi önkormányzat legutóbbi lakossági felhívása ismételten rámutatott arra, hogy egyes városrészekben a talaj és a talajvíz állapotával kapcsolatos környezeti kockázatok nem elméleti jellegűek, hanem valós, a mindennapi életet érintő problémák. Hasonló lépésekre más kerületben is volt már példa az elmúlt években. A kerületi fellépések tapasztalata világos tanulságot hordoz, ugyanis a probléma nem egy-egy városrész sajátos ügye, hanem Budapest egészét érintő, rendszerszintű kérdés. A XX. kerület esete nem kivétel, hanem figyelmeztető jel, amely rámutat arra, hogy további, eddig nem kellően feltárt területeken is fennállhatnak hasonló környezeti kockázatok.

A környezetkárosodás megelőzése, feltárása és megszüntetése végső sorban állami feladat. Az elmúlt évek tapasztalatai azonban azt mutatják, hogy országos szinten nem alakult ki átfogó, proaktív és következetes megközelítés a történeti ipari szennyezések fővárosi kezelésére. Az állami fellépés jellemzően eseti, reaktív és sokszor csak akkor történik meg, amikor egy konkrét ügy már nyilvánosságot kap vagy közvetlen veszélyhelyzetté válik. Ez a megközelítés nem nyújt megnyugtató védelmet a budapesti lakosság számára. A környezeti kockázatok feltárásának hiánya önmagában is kockázat, hiszen a bizonytalanság, az információhiány és az átláthatatlanság aláássa a közbizalmat, és akadályozza a megalapozott döntéshozatalt.

Ebben a helyzetben a főváros nem maradhat passzív szemlélő. Budapest Magyarország fővárosa, több mint másfél millió ember otthona, gazdasági, kulturális és társadalmi központ. A budapestiek joggal várják el, hogy a város vezetése akkor is fellépjen az egészségüket és környezetüket érintő kockázatokkal szemben, ha az állami intézkedések lassúak, hiányosak vagy nem kellően összehangoltak.

Budapest Szennyezettségi Térképének célja nem az állami feladatok átvállalása, hanem a kezdeményező, koordináló és lakosságvédelmi szerep felvállalása. A térkép lehetőséget teremt arra, hogy a Főváros átfogó képet kapjon a területén fennálló környezeti kockázatokról, rendszerezze a meglévő információkat, és azonosítsa a felelősségi viszonyokat. A térkép hozzájárulhat ahhoz, hogy a döntéshozatal ne elszigetelt esetekre, hanem átlátható, fővárosi szintű tudásra épüljön. A Budapesti Szennyezettségi Térkép olyan eszközt ad a város kezébe, amely nemcsak a Közgyűlés, hanem a lakosság számára is érthető módon jeleníti meg a feltárt kockázatokat.

A környezet védelme nem elvont szakpolitikai kérdés, hanem közvetlenül összefügg a budapestiek egészségével és mindennapi biztonságérzetével. A térkép egyik legfontosabb eleme az elővigyázatosság elvének érvényesítése, azaz ha egészségveszély gyanúja merül fel, a lakosság időben történő tájékoztatása és a hatóságok értesítése nem halasztható.

Budapest Szennyezettségi Térképe hozzájárulhat ahhoz, hogy a Főváros ne utólag reagáljon válsághelyzetekre, hanem megelőző módon, felelősen és átláthatóan járjon el. Ez nemcsak a környezet védelmét szolgálja, hanem erősíti a közbizalmat is, ezáltal azt az alapvető meggyőződést, hogy Budapest vezetése képes és hajlandó megvédeni polgárait akkor is, amikor más szinteken ez nem történik meg kellő hatékonysággal.

Határozati javaslat

A Fővárosi Közgyűlés úgy dönt, hogy:

1.

---

felkéri a Főpolgármestert, hogy készítse el és tegye mindenki számára elérhetővé Budapest Szennyezettségi Térképét annak érdekében, hogy Budapest közigazgatási területén - különös tekintettel a korábbi ipari, gyári és egyéb környezethasználattal érintett területekre - feltárássra és rendszerezésre kerüljenek a levegő-, víz- és talajszennyezettséggel érintett, illetve potenciális vagy tényleges környezeti kockázatot jelentő területek és gócpontok, amelyekkel kapcsolatban további intézkedés, hatósági bejelentés, továbbá - adott esetben - büntető feljelentés indokolt.

határidő: 2026. szeptember 30.
felelős: Karácsony Gergely főpolgármester

2.

---

felkéri a Főpolgármestert, hogy Budapest Szennyezettségi Térképének megalkotása során vizsgálja meg az azonosított területek vonatkozásában a kialakult tulajdonosi viszonyokat és felelősök körét - ideértve a jogelődök vizsgálatát is.

határidő: 2026. szeptember 30.
felelős: Karácsony Gergely főpolgármester

3.

---

felkéri a Főpolgármestert, hogy Budapest Szennyezettségi Térképének megalkotása során tekintse át és értékelje a Fővárosi Önkormányzat rendelkezésére álló jogi, igazgatási és együttműködési eszközöket a környezet- és egészségvédelmi megelőző intézkedések tervezése és végrehajtása céljából, különös tekintettel az elővigyázatosság és a megelőzés elvének érvényesítésére.

határidő: 2026. szeptember 30.
felelős: Karácsony Gergely főpolgármester

4.

---

felkéri a Főpolgármestert, hogy Budapest Szennyezettségi Térképének elkészítése során vonja be a kerületi önkormányzatokat, és kérjen tőlük írásos tájékoztatást a korábban azonosított, környezeti szennyezéssel vagy környezeti kockázattal érintett területekről, továbbá a természetvédelmi vagy környezetvédelmi állapotromlások, illetve kapcsolódó jogsértések vagy bűncselekmények gyanúja esetén megtett intézkedésekről. A Közgyűlés felkéri továbbá a Főpolgármestert, hogy a fentiekben túl vonja be a térkép elkészítése során az illetékességgel és hatáskörrel rendelkező állami szerveket, valamint felsőoktatási intézményeket, kutatóhelyeket és környezetvédelemmel foglalkozó civil szervezetek is.

határidő: azonnal
felelős: Karácsony Gergely főpolgármester

5.

---

felkéri a Főpolgármestert, hogy készítsen előzetes szakmai és pénzügyi becslést, és azt terjessze az áprilisi rendes közgyűlés elé arra vonatkozóan, hogy Budapest Szennyezettségi Térképének elkészítése igényel-e és milyen mértékű költségvetési fedezetet, illetve előreláthatóan szükségessé válik-e további források bevonása.

határidő: 2026. április 29.
felelős: Karácsony Gergely főpolgármester

6.

---

felkéri a Főpolgármestert, hogy amennyiben Budapest Szennyezettségi Térképének megalkotása során bármikor azt tapasztalja, hogy az emberek egészségének veszélyeztetése fennáll vagy annak közvetlen veszélye merül fel, úgy késedelem nélkül tájékoztassa az illetékes hatóságokat, az érintett helyi önkormányzatot és a lakosságot.

határidő: folyamatos
felelős: Karácsony Gergely főpolgármester

7.

---

felkéri a Főpolgármestert, hogy Budapest Szennyezettségi Térképének fennálló készültségi fokáról nyújtson be tájékoztatást a 2026. évi júniusi rendes Közgyűlésen.

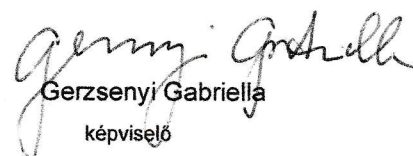
határidő: 2026. június 24.
felelős: Karácsony Gergely főpolgármester

Határozathozatal módja: Valamennyi határozati javaslat elfogadásához egyszerű többség szükséges.

Budapest, 2026. február 17.

Orbán Árpád István
képviselő

Gerzsenyi Gabriella
képviselő

Láttam:

dr. Számadó Tamás

főjegyző